

ærede Medlem har haft et Eksempplar af Loven, i hvilken dette Punktum ikke fandtes. Ellers forstaaer jeg ikke hans Bemærkninger paa dette Punkt. Sagen forekommer mig at være ganske simpel. Vi have haft og levet ganske heldigt paa en Retstilstand fra 1888, hvorefter der til Vedligeholdelse af Kirkerne fandt en Ligning paa samtlige kjøbenhavnske Sognes Medlemmer Sted. Denne Lov af 1888 var fremkaldt af de tidligere uholdbare Tilstande, hvorved et enkelt Sogns Beboere fik en ganske overordentlig stor Byrde paa sig, naar en kostbar Reparation skulde foretages ved en Kirke, der laa i Sognet. Efter det løse Forhold, hvori de enkelte Sognemedlemmer i Kjøbenhavn staa til den og den bestemte Kirke, det og det bestemte Sogn og efter den hele Stilling i Kjøbenhavn fandt man den Ordning, som man indførte i 1888, rigtigere. Det er ikke Venstres Skyld, det er ikke Folketingets Skyld, ikke det frisindede Kjøbenhavns Skyld, at denne Tilstand ikke bestaar den Dag i Dag, der er aldrig sket Protest derimod. Men det er Højres Skyld, det er den reaktionære Retning inden for de kirkelige Kredse, som rejste Spørgsmaalet om at anvende den bestaaende Ordning til Nybygninger af Kirker i et ganske overordentlig stort Omfang, det var dem, der satte hele Spørgsmaalet under Debat, det var deres Skyld, at Loven af 1888 faldt bort, men Folketinget har tydelig givet til Kende gennem Udtalelser og gennem sin Behandling af Sagen, at det havde ikke noget imod en Lov, ved hvilken Loven af 1888 vedblivende blev holdt i Kraft, og det bør man heller ikke have. Vi have Pligter efter Grundloven over for Folkekirken, ogsaa over for Folkekirken i Kjøbenhavn, vi have Pligt til efter den bestaaende Lovgivning i Christian den 5tes danske Lov at vedligeholde Kirkerne, vi have en national Ærespligt over for en Del store, monumentale Kirker her i Landet, vi have Pligter over for Menighederne til, at Kirkernes Drift foregaar paa en normal og sømmelig Maade. Naar alt dette er saa, og det tror jeg ikke kan bestrides, hvilket Standpunkt man end i øvrigt tager over for de kirkelige Spørgsmaal, kan jeg ikke se rettere end, at saa er nu Ordningen af denne Sag, som den her er foreslaaet, og som den tidligere var bestaaende, at man fordele Byrderne over hele Byen, en forstandig Ordning. Det er ikke rigtigt, hvad det ærede Medlem sagde, at denne Ordning er ubillig lige over for de fattige Sognebeboere i Byens ydre Distrikter. Den

højttærede Kultusminister har allerede sagt nogle Ord derom, men jeg vil yderligere gøre opmærksom paa, hvad der staaer i Bemærkningerne til Lovforslaget; jeg vil henvende Opmærksomheden paa flere af de Kirker, om hvilke der er kommet Indberetning om, at Forholdene der ere vanskelige efter Loven. Der nævnes St. Matthæus Kirken, der er en Del af det ydre Vesterbro, St. Pauls Kirken, som ligger i det fattige Nyboder, St. Jakobs Kirke paa Østerbro, Helligkors Kirke, som ligger i en af de fattigste Bydele, Blaagaardsdistriktet; endvidere nævnes der St. Stephans Kirke i det yderste Nørrebro, Christkirken i det yderste Vesterbro og St. Johannes Kirke i det store tæt befolkede Middelstandskvarter paa Nørrebro. Alle disse Kirker ere Nybygninger, Bygninger, hvor just de Dele af Befolkningen, for hvilke det ærede Medlem føler sig særlig kaldet til at være Advokat, have deres Bopæl. Jeg tror, at i Virkeligheden er det saaledes, at det at staa Last og Brast med hinanden ogsaa vil føre til det billigste Resultat. Disse ny Kirker derude trænge maaske ikke til disse meget store Hovedreparationer, fordi det til Dels er ny Bygninger, men omvendt ere de i deres Drift udsatte for meget vanskelige, prekære Forhold, fordi ingen af disse Kirker har Formue. Omvendt er det med Kirkerne i den gamle By, som til Dels ere vore meget gamle, monumentale Bygninger, men de ville snarere trænge til Reparationer. Naar saa det ene udlignes med det andet, tror jeg, man kommer til et billigt Resultat. Det ærede Medlem sagde, at ved disse monumentale Bygninger skulde det være Staten, som betalte; det kunde selvfølgelig de kjøbenhavnske Beboere ikke have noget imod, men jeg vil dog sige, at dette Princip, at man skal yde et stort Statsbidrag til Købstadkirkers Reparation eller Hovedstandsættelse, er et farligt Princip at komme ind paa, som jeg ikke tror, at Folketinget just er særlig stemt for at acceptere.

Saa stillede det ærede Medlem det paagældende Lovforslag i Forhold til den Lovgivning, som har foreligget os i denne Vinter, og som nu ligger oppe i Lands tinget. Over for dette maa man dog gøre opmærksom paa, at nærværende Lov efter sin § 1 kun er bestemt til at være gældende for et eneste Aar; det er altsaa en Nødlov, en midlertidig Lov, en Lov, som der ganske sikkert er Trang til, eftersom Ligningen til Kirkernes Vedligeholdelse i nogle Aar har staaet stille. Jeg kan ikke se rettere end, at for et